

Leidžia Spaudos b-vė
„Sviesa“

Redakcijos ir Administracijos
adresas:

„LIETUVIS BRAZIL.“

Rua Bandeirantes, 92
(Bom Retiro)

Tel.: 4-1125
Caixa postal, 1764.
S. Paulo.

LIETUVIS BRAZILIJOS JORNAL LITHUANO

Atsk. numeris 300 reis
Prenumeratos kaina:

Brazilijoje metams-10\$000
pusei - 6\$000 atskiriems
menesiams po 1\$000.

Užsienin:
metams — 20\$000 pusei
metu 12\$000.

Redaguoja

L. Gaigalas.

5-ti METAI.

SÃO PAULO, 1933 m. Sausio - Janeiro mėn. 28 d.

NR. 4 (212)

Alkoholizmas. LIETUVOJE

Vienas iš blogiausių mūsų kolonijos reiškinys, kuris visur ir visiems metams į akis — tai alkoholizmas. Tur būt nei vienas iš blogųjų papročių neatneša tiek daug nelaimių, moralinės ir materialės žalos, kaip kad girtuokliavimas.

Šį nedorą paprotį į šėiviją mūsų tautiečiai atsinešė dar iš nepriklausomos Lietuvos, kur girtuokliavimo paprotys labai išsiplėtojęs. Tačiau Lietuvoje, gal daug kam nebuvo nei tiek galimybės, nei tiek progų paskeisti į alkoholizmą, kaip čia. Ten mažiau buvo laiko, tačiau pasimaišydavo litas kišenėje, mažiau gal buvo «draugų» ir patsai «trukšmas» daug brangesnis. Čia alkoholizmui sąlygos palankesnės, todėl mūsų tautiečiai ir naudojami jomis.

Be girtuokliavimo neapsieina, veik nei vienos vestuvės, nei vienos krikštynos, nei vakaras, ar kita kokia pramoga. Tas pats ir Lietuvoje, bet ten vis tik alkoholizmo rezultatai nėra taip baisūs, kaip čia. Čia kirtuoklybės rezultatai veikia visomate kila peštynės, kuriose vartojami patys biauariausi ginklai — peiliai, gelžgaliai ar plytgaliai. Po tokių peštynių neretas atsiduria kačėjime, o daugiau nukentėjęs — ligoninėje.

Biauoriojo alkoholizmo banga vis kas kart labiau užlieja, jau ir taip nupuolusių, taip dvasiniai, taip medžiaginiai mūsų šėivija. Nežinanti, to, kad esame prispausti sunkių gyvenimo sąlygų, kad esame priversti sunkiai kovoti ir dirbti dėl kasdienio duonos karnio, dar patys sau atnešame šimtus skaudžių nelaimių skęsdami alkoholio jūroje.

Ar neskaudu matyti, kaip daugelis šėimų tėvai namuose palikę alkanus vaikus, prageria paskutinį sūniuką uždirbtą reisą? Ar nebiauori žiūrėti į jau nau, pilną gynybės ir grožio vyrą, kurs alkoholy paskandinęs savo protą, sąmonę ir valią pavirsta neraliuotu gyvuliu? Ar nepasidaro įdarna mutant visur tuos pasibaisėtinus rezultatus, kuriuos atneša alkoholizmas?

Visi nuolat nusiskundžia sunkių gyvenimu, bet retai kas tepagalvoja, kad šiuo, itin sunkių gyvenimo momentų, mes patys netik niekur nesistengiam siekti geresnio gyvenimo, bet dar daugiau jį apsunkinam.

Sunku būtų apskaičiuoti visus tuos nuostolius, kuriuos mums padaro alkoholizmas čia šėivijoje. Kiekvienas, kas tik sveiku protu rimtai pagalvos apie tai biauųjų girtuoklybės paprotį ir jo daromas žalias, lengvai galės pamatyti prie ko mus veda alkoholizmas.

Del biauoriojo girtuokliavimo mes netik nustojame gero vardo šėivijoje, bet ir patys sau atnešame šimtus nelaimių. Del to pas mus kila nuolatines muštynės, šėimų tragedijos, fizinis ir moralis nupuolimas ir daug, daug kitų blogybų. Prieš alkoholine kovą čia nieks nesirūpina, bet visi skęsta girtybės be dugnėje.

Mums būtinas reikalas daugiau susifipinti savo sveikata, savo padėtimi ir savo ateitimi. Be daugelio kitų blogybų, kurių taip gausi mūsų kolonija, alkoholizmas yra vienas iš svarbiausių, nes jis yra pamatas visų blogybų ir nelaimių rūmų. Jis netik paralyzuoja

Tarsis dėl Palestinos eksporto ir importo.

Iš Palestinos į Kauną atvyko priesionininkų organizacijos prekybos ir pramonės skyriaus «Mischar Vtašija» direktorius dr. Idelsonas. Jo kelionės tikslas tartis su atitinkamomis valstybių įstaigomis dėl Palestinos eksporto ir importo. Kaune taip pat turės apie tai pasitarimų.

Plėšikai Kauno autobuse.

Prieš pačias Kalėdas buvo apiplėštas autobusas, kuris kursuoja nuo Iglu las bažnyčios į Žaliąjį kalną. Vakare, apie 19 val. 30 min. autobusas buvo Vydūno al. gale. Ten jis nuvažiavo apsi sukti. Autobuse buvo tik tai šoferis ir konduktorė. Sakytoje vietoje į autobusą įlipo du vyrai. Vienas iš jų atstatė į šoferį kažkokį blizgantį daiktą, panašų į revolverį. Konduktorė su pinigais suspėjo pasprukti. Abudu vyrai iškraustė šoferiui kišenes. Surado tik tai 20 litų ir juos pasiėmė. Plėšikai pasislėpė. Įvykį kriminalinė policija stropiai tiria.

Išplėšia iš rankų ridikiulius.

Šiomis dienomis Laisvės Al. ties Vytauto kalnu 6 val. vakaražėnimas piktadaris ištraukė pilietei H. D. ridikiulį su pinigais ir pabėgo į Vytauto kalną. Tai jau ne pirmas toks atsitikimas šį mėnesį.

Yra lengvatikių žmonių.

Šilutės apylinkėje kažkieno pas katinti vyrai ir merginos pradėjo teirautis savo likimu pas vieną laikraščiuose paskelbusį «ateities pranašą». Bet «pranašas» žadėjęs atsakyti tik 30 markių aumokėjus. Sumokėjęs tie gavę atsakymus, bet juose nieko nepasakoma.

Pakeistos samdos sutarėjų sąlygos.

Esant žemoms žemės ūkio gaminių

mūsų protą, valią ir sąmonę, bet ir mus pačius skandina į moralį bei materialį skurdą. Ypatinai šiuo ekonominiuo kri zio metu.

Daugybė žmonių paskutinius reiš sus palieka restoranuose, vėliau susipešė atsiduria kačėjime ar ligoninėje, kartais net visai nustodami nuolatinio darbo, kuris yra mūsų gyvenimo pagrindas.

Mes visi turime apie tai gerai pagalvoti ir visiems, kas tik rūpi mūsų kolonijos ateitį šiai pražūtingai mūsų ydai stenkimės užkirsti kelią. Mūs lie tvųjų organizacijos turėtų pagalvoti ne tik apie vakarų ir šokių rengimą, bet ir apie nuolat didėjančių mūsų šėivijų medžiaginių ir moralinių skurdą.

Reikėtų visiems stoti atviron ko von su nedorais papročiais, ypač su alkoholizmu, kaip viena iš didžiausių mūsų šėivijos nelaimių.

R. Kymantas.

Mus tarpe dviejų metų darbuotės sukaktuvių proga, sveikiname savo klubėją

Kun. B. Sugintą

ir linkėjame jam ko geriausios kloties!

Villa Bellos choras.

kainoms, ūkininkui sunku sumokėti al gas savo samdininkams, ypač kada jos, palyginti su žemės ūkio gaminių kainomis yra gana aukštos. Atsižvelgdama į tai, vyriausybė pakeitė samdos sutarėjų sąlygas, nustatydama bendras atlyginimo normas, kurių apibrėžose, sudarant naujas samdos sutartis su darbininkais, ūkininkams tektų laikytis.

Pagal naujai pakeistas normalinių samdos sutarėjų sąlygas, žemės ūkio darbininkams nustatymas toks metinis atlyginimas: samdiniai — 200 litų (buvo 350 litų) metams, samdinei — 150 litų (buvo 250 litų) metams, pusberniui — 150 litų (buvo 200 litų) metams ir pusmergei 120 litų (buvo 200 litų) metams. Be šio atlyginimo ūkio valdytojas samdiniam duoda pilną išlaikymą ir darbinis drabužius. Šios atlyginimo normos yra samdytojų ir samdininkui privalomos, jei jie nėra kitaip susitarę.

Lietuvos brangonybės Vienos aukcione.

Užsienų spauda rašo, kad šiomis dienomis Vienoj aukcione parduoti rai telio šarvai ir arkliai apdarai, padaryti žymaus XVI amžiaus niurenbergečio meisterio Zeitenhoferio lenkų karaliui Vladislavui II Jogailaičiui.

Šią istorinę retybę antikvaras nupirkęs 1928 m. Lietuvoje už 60.000 dolerių iš kažkokio dvarininko.

Už kiek didesnę sumą tuos daiktus nupirkęs baronas Leopoldas Popperis, garsiosios dainininkės vyras.

Tai bent geria.

Sunkmečio degtinė kaip sloga užgulė Lietuvą ir ji užsimokėjo už alkoholi 60,329,354 litus viso išgerdama 7,481,671 litrą degtinės. Kita tiek išleido kitokiems svaigalams.

Ir naminių esama žvėrų.

Paliekonų km. (Alytaus apskr.). Peliekonų km. buvo vestuvės. Po jų įvyko negirdėtas žvėriškumas. Penki vyrai iš Marcinavo kaimo užpuolė 15 — 17 metų mergaitę K., miške priėjo prie pušies, apnuogino išgėdino ir paliko kankintis. Iš ryto P. V-nas ją netikė rando. Paleido, žiems dvikojams vilkams gręsia didelė bausmė.

Diplomai be vertės.

Belgų užsienų reikalų ministerija praneša, kad Glons-lez-Liège politechnikos instituto išdaviniams diplomai Belgijoje neturi jokios teisinės vertės. Ins titutas yra grynai privataus pobūdžio.

SPAUDA MŪSU GALYBĖ.

PASAULYJ

Smarkus ugniakalnio išsiveržimas.

Batania. 20. Iš Javos salos pranešama, kad ugniakalnis Krakatau pradėjo smarkiai veikti. Pelenai su vandens garais su didžiausiu svarkumu išmetami iki 4,000 metrų aukštumo. Apylinkės gyventojų tarpe didelė panika.

Susirėmimas su komunistais.

Montevideo. 23. Iš Fray Bento pranešama, kad išsklaidyti komunistinį susirinkimą, kuriam vadovavo vienas rusas ir kuriame buvo kūrstoma prieš valstybės santvarką. Susirinkimo daly viai parodė smarkų pasipriešinimą del ko įvyko susirėmimas, kuriame 3 už mušti ir vienolika sužeisti. Policijai pagelbėti, valdžia turėjo pasiųsti kariuomenę.

L'Atlantique likimas.

Paryžius. Žinovų sprendimu, kad įrengti neseniai sudegusį laivą L'Atlantique, išlaidos turėtų siekti iki 208 milijonų frankų. Kaip žinoma, tas geriausias prancūzų laivas netoli kranto netikėtai užsidegė. Išdegė visas vidurys, bet mašinos labai mažai nukentėjo. Pas klydus gandams, kad laivas manoma remontuoti, francūzų spauda pakėlė didelį triukšmą. Jos supratimu, keleiviai del baimės ir prietaro juo daugiau nevaziuosią.

Vėl laivas vadogė.

Paryžius. 19. Gautomis žiniomis, norvegų laivas «Taronga», 15,000 tonų įtalpos netoli salos Perim Bab-el-Monde vo sąsiaury užsidegė ir ugnimi visiškai sunaikintas, paskendo. Įgula išgelbėta.

Smarkus sproginimas.

Maskva. 23. Vienoje Maskvos chiminės laboratorijoje, laike bandymų su naujai išrasta sprokstamąja medžiaga, įvyko baisus sproginimas. Keturi mokslininkai ir apie dešetką darbininkų užmušta. Padaryta daug medžiaginių nuostolių.

Dideli šalčiai Europoje.

Paryžius. 23. Iš visų Europos kraštų gaunamos žinios, kad užsilinkusi didelio šalčio banga. Vokietijoje šaltis siekia iki 30 laipsnių. Ne mažesni šalčiai ir Prancūzijoje. Netoli Bresto sušalo 5 žmonės.

Nori įvesti 40 val. darbo savaitę.

Ženeva. 23. Tautų Sąjungoje šie smarkūs debatai del įvedimo 40 valandų darbo savaitės, pasibaigė nutarimu įvesti 40 val. darbo sav. Nutarimas priimtas 35 balsais prieš 2 ir 19 susilaikiusių. Prie to gi nutarta suaukti specialią konvenciją, kuriai bus pavesta padaryti nekurie papildymai del viršvalandinio darbo.

Komunistų šulai į Sibirą.

Maskva. 23. Rementis nutarimu O D P U — Zinovjevas, Kameniovas ir Schmidtas, buvusieji didžiausi komunistų šulai, ištremiami į Sibirą.

Streiko atgarsiai.

Tokio. Amerikos pasiuntinys Japonijos jteikė Japonų vyriausybei protesto notą prieš tai, kad apie 200, pagaliais ir pūliatis ginkluotų japonų būrys, įsiveržė į mašinų kompanijos «Singer» bustynę ir išdaužė, sunaikino visą įrengimą.

Pasiuntinys pareikalavo griežtai nubausti kaltininkus ir griežtis priemonių, kad užtikrinti S. Amerikos piliečių turto neliečiamybę. Japonų vyriausybė reikalavimus pasizadėjo patenkinti.

Japonų spauda pažimi, kad užpuolimas padarytas sąryšį su jau seniau įvykusių streiku dėl algos.

Gripo epidemija Vokietijoje.

Berlynas. 24. Įvairiose Vokietijos teritorijos vietose šiuo metu gripo epidemija. Didžiausias epidemijos antplūdis. Saksonijos valstybėje, kur jau uždarytos veikt visos mokyklos ir didesnė dalis visuomenės ir komercijos įstaigų. Kovai su epidemija svinga medicinos jėgų, nes didelis skaičius daktarų bei felčerų taip pat serga.

Apvogė telegrafo įstaiga.

Lisabonos. 24. Gauja plėšikų apiplėšė pašto telegrafo stotį Beja. Pavogė 288 tūkstančius paspruko. Policijai plėšikų sučiupti nepavyko.

DĖMESIO.

Išvykimo pr ezosties delei, labai lengvomis išsimokėjimo sąlygomis pasiduoda veikt išmokėtas sklypas su namu Vieta labai graži ir tik dvi minutes kelio nuo bondės Prudente, 32.

Kreiptis. Villa Prudente, rua São Salvador, 40.

Skaityk ir platink „Liet. Braz“

Sukaktuviu proga

Š. m. sausio mėn. 28 dien. sukanka du metai kaip atvyko į Braziliją Gerb. S. Paulo lietuvių parapijos kleb. kun. B. Sugintas.

Šia proga daug būtų galima prirašyti apie tai, kiek gerb. kun. Sugintas yra pasidarbavęs ne tik S. Paulo lietuvių parapijos organizavime ir tvarkyme, bet ir bendrai mūsų išeivių dvasinio bei kultūrinio pakilimo reikale.

Jo pastangomis ir rūpesniu liet. parapija, vadinama L. R. K. Šv. Juozapo bendruomenė ant tiek susitvarkė ir sustiprėjo, kad liko savystovė ir tvirta organizacija. Tai vis vaisiai, darbštai ir energingo žmogaus darbas, kuriam jis negaili nei laiko, nei fizinių, moralinių bei materialinių galimybių.

São Paulo lietuvių R. K. Šv. Juozapo parapijos klebonas kun. B. Sugintas žymus visuomenės veikėjas.

Be tiesioginių savo rūpesnių išeivių dvasiniais reikalais Gerb. kun. Sugintas daug yra pasidarbavęs ir organizaciniuose reikaluose. Jo rūpesniu įkurta S. Š. Sakramento brolija, V. Belos Vyčių sąjunga, kurią vėliau perorganizavo į V. Belos chorą.

Ne mažiau kun. B. Sugintui rūpi

Kronika.

Gražus vaikučių vakaras.

Mooca. Dr. V. Kudirkos liet. pradžios mokyklą sekmadienį sausio 21 d. suruošė vaikučių vakarą — spektaklį, kuris programos įvairumu ir jos neblogu išpildymu davė žavėtiną įspūdžio. Na ir žmonių, lig žinant kad taip bus gražu, prisirinko pilnutėlė salė.

Vaikučiai suvaidino 3 jų v. vaidelį «Miško kertele», vėliau padeklamavo gražių eilučių padą navo dainelių ir t.t. Programos išpildymas labai patiko ypaulėtėveliams, nes jie aiški ir matė savo vaikučių darbo vaisius. Vakaro rengime be galo daug pasidarbavo tos mokyklos mokytoja p. V. Valiukevičiūtė už ką tėveliai jai privalo būti labai dėkingi.

Smilga.

Fazenda Cabou.

Šioj fazendoj pastaruoju laiku dirba tarp kitų darbininkų, 12 ir lietuvių. Iš jų 6 akortniai piauna žolę ir kasa griovius.

Mokestis: Už apipiovimą želės 1000 bananų ribose 70 milreisu; kasant naujus griovius 500 reisu metru, atnaujinant bei valant senus griovius 200 reisu metru. Padieniam 500—550 reisu valandai.

Dirba 10½ val. į dieną. Su praktika piovikas apipiauna 100 — 120 ir daugiau bananų į dieną.

palaikymas lietuviškos dvasios mūsų išeivių tarpe, o labiausiai vaikučių auklėjimo bei švietimo reikalais. Kaip lietuviškas organizacijos taip ir mokyklas kun. B. Sugintas palaiko ir remia ne tik žodžiu ir darbu, bet ir materialiai. Vien tik V. Anastacio Dr. J. Baganavičiaus mokyklos statybai yra paaukavęs 3,000\$000.

Bendrai paėmus gerb. kun. Sugintui didžiausiu rūpesniu ir idealu yra mūsų išeivių kaip dvasinis taip kultūrinis gerbimas. Todel mums lietuviams tenka gerbiam. mūsų dvasios vadas pasisekinti ir palaikyti, ko daugiausia energijos ir ištvėrmės darbuojantis mūsų kolonijos labui. Lai jam Aukščiausias padeda!

Smilga.

Neatsilik ir Tamsta!

Nes vienintelį mūsų kolonijos tautinės minties savaitinį laikraštį «LIETUVIS BRAZILJOJ» skaito visi susipratę lietuviai.

«Lietuvis Brazilijoje» yra vienintelis Brazilijos lietuvių laikraštis, kuriame atsispindi mūsų išeivių kultūrinis, visuomeninis ir ekonominis gyvenimas.

«Lietuvis Brazilijoje» yra visai apolitinis, nes jam rūpi tik grinali lietuvių kolonijos moralis ir materialis gerbuvis

«Lietuvis Brazilijoje» yra pigiausias laikraštis, nes metams kaštuoja tik 10\$000; užsienioose dvigubai.

Adresas: «Lietuvis Brazilijoje» Caixa Postal, 1764, São Paulo,

«LIET. BRAZIL.» SKAITYTOJAMS.

Maloniai prašau visus ėmusius išmanęs laikrštį «Lietuvis Brazilijoje» į skolą, greičiausiai laiku atsilyginti, nes aš metams pasibaigus turiu atsiskaityti su laikraščio redakcija.

Laikraščių platintojas.

Aleksandras Bumblys.

Reikalingi

Reikalingi

į maliarią, dirbti ant raikinių mašinų

3 prityrę darbininkai.

Kreiptis: Rua Silva Pinta, 1 (Bom Retiro) S. Paulo.

o su praktika kasikas iškasa 17 — 25 metr. naujo griovio. Tokiu būdu ant griovių kasimo uždriba kiek daugiau kaip dirbant kitą kurį nors ir akortną darbą.

Pensionas 70 milreisu mėnesiui. Atsilyviant į dažnai ėia pasitaikantį lietu, karštį ir «maletą» uždarbis ne koks.

K. Gruzdas.

Ekspedicija į Amazonos kraštą.

Nuotykių romanas.

(tąsa XXIV.)

Iš to skausmingo šauksmo, iš skaudu, Meškučio širdis plyšo skausmu. La biauasiai jam buvo sunku, nes jis jautė ką tai praleidęs, ką tai galėdamas ne padaręs. Jis savo rankom siekė paglostyti paguosti to baisaus kūno odą, ir pajuto neapsakomą džiaugsmą, nes pamatė, jog verksmas ir vaijojimas tolydzio rimo.

Kai jis atvėrė akis, pajuto, jog jo veidas dar buvo šlapias nuo ašarų. La bai keista, kad visos sapno smulkmėnos giliai įsmigo jo atmintim. Nustebęs jis žiūrėjo į gamaką viršuje. Tai buvo pa prastas gamakas ir, be to, dar tuščias. Bet baizingas rūpestis jį apėmė. Atsargiai jis apsisuko ir pamatė miss Astoraitę susiritusią bekiutant.

Ji buvo jau atsikėlus, ir ką ji darė, tas sukėlė Meškučiui juoką, skausmą ir žmogiško galtingumo mišinį.

Manydama, jog Meškutis mitega, jauna mergina nusivilkusi marškinius klutojo kertėj. Pro stogo plyšį tryško didokas saulės spindulių puokėtas nušviedamas jos grakščias pečių linijas baltas krūtis. Ar ne tas kūnas, apvilktas vyriškais rūbais, kaip kokio herma

A. M.

metų ir savo kritimą iš dviejų šimtų metrų laikė paprastu nuotykiu, dabar sulaužė ne keletas tuzinų parazitų, bet žlugimas karščiausio jos noro... apgalėti vyrą. Ir to jos noro žlugimas visis kai ją sutrenkė; nuo to ji pavirto prasičiausia moteriške. Ji ėjo pro girių griaumenis, brido balas, kentė alkį ir troškulį ir, pagaliais, ėia sutiko vyrą, kuris jai kelią parodė. Toks nuotykis gal jo ne tik moteriškę, bet ir vyrą su trenkt.

Vieną rytą miss Astoraitė sėdint prie ugnies tam keistame apdare, Meškutis jai pasakė:

„Miss Astor, senhoro Esteban d'Andrada mane nusamdė tamtos ekspedicijai gyvulių vartytoju. Kadangi aš, be savo tiesioginio darbo, moku tų malonių poniučių kalbą, tai galii tamstai patarnauti. Prašau pradėti su tyrinėjimais moterų sociališkos pirmenybės šiame krašte.“

„Palik mane ramybėje,“ sušuko miss Astoraitė pro ašaras. „Aš su tamsta neturiu ko veikti.“

„Miss Astor“, atsakė Meškutis, „tamsta neteisi manes linki. Kad aš dar nėsu pasiruošęs į Calle las Heras, rados, tamstą įtikinau? Tačiau kai del aikean benanų su tai aš visados sakiau tamstai būti akyli, ir mudu į tai žiūri me skirtingai. Kodel tamsta atmeti mano patarnavimą? Ar tamsta keliai vai tūkstančius kilometrų ir vargai vargą tik todėl, kad pasiekus tiksią atsisakyti nuo savo moksliskų darbų? Be kita ko man atėjo galvon mintis, kaip tamstos tualetą modernizuoti. Aš duočiau

tamstai savo drabužius, bet jie tokie prasti ir tuinstai netinkami. Imk dar bar mano liemenę, tada galėtumei marškinius kaip suknelę dėvėti, kol kitas rubūš Ima Sumaka išvirins. Ar tamsta sutinki?“

Miss Astoraitės veidas staiga nušvito. „Tai būtų gerai“ sušuko ji. „Ir ką tamsta manai su aikeanbenanasais?“ — „Aš siūlau tamstai“, pasakė Meškutis slapta žiūrėdamas į miss Astoraitės mažas ir grakščias kojytes, kurios lyg orchidėjų lapai rymojo ant aslos, „aš siūlau tamstai Ima Sumaką paimti ir iš jos išklausinėti visa, kas mokslo atžvilgiu galėtų tamstai įdomu būti.“

„Tai būtų puiku!“ pakartojo miss Astoraitė. „Ir kada man galėtum duoti savo liemenę?“

„Nors ir tuoj, jei tik nori!“

Miss Astoraitė paėmė liemenę su dėkinga šypsena, ir po knių valandų su kiekvienai moteriškai įgimtu gabumu iš marškinių ir tos liemenės padarė gana neblogą toms apystovoms suknelę.

Toliau reikėjo Ima Sumaką patraukti, kad ji būtų atviresnė ir nupasakotų moksliškiama tyrinėjimams naudingas žinias iš indijonų gyvenimo. Pavykusi danties traukimo operacija patraukė jos simpatiją prie Meškučio, ir kai jis dar dovanoją jai veidrodelį ir kelias sragas, Ima sumaka sutiko visą papasakoti. Visų pirma, Meškutis iš jos patyrė, jog jieju tikrai belaisviais laikomi. Rava Oklo jo labai bijanti, bet vis tik esanti įsitikinusi, jog jis yra baltaveidis iš mūrinio kaimo. (b. d.)

Moteru skyrius.

L. Majienė.

Kelios atskiros mintys auklėjimo reikalu.

(tąsa)

Lūdna darosi žiūrint į šių dienų jaunimą, kuris didžiausiu įtempimu seka per spaudą kokio nors Šarkio ar Karjeros rindus bei knokautus, pamiršdamas ne tik savo kultūrinį bei dvasinį tobulėjimą, bet ir bendrą viską. Iš tokio auklėjimo negalima laukti gerų vaisių.

Kad nevarginčiau jūsų baigsiu. Apie vaikų auklėjimą jeigu jį pagvilinti nuodugnai, reiktų mažiausia bent kokia 20 paskaitų surengti. T. y. nuodugnai gimimo dienos ligi jo jaunystės. Jei ši mūsų draugija gyvuotu ir būtų tokios paskaitos pageldinamos, galima, manau, būtų įvykdyti. Ši mano paskaita čia pirmaji, nežinau, gal, ir paskutinė, yra tik paviršutiniškai gvidinami dalykai tik aplamai aptariami.

Baigdama paliesiu dar vieną labai svarbų mūsų visoms šių dienų žmonių gyvenimo klausimą. Žinoma irgi pradėsiu nuo tavęs motina, nes tu vien na tam reikale didžiausį vaidmenį gali suvaidinti. Tai tavo vaikų gimtosios lietuvių kalbos klausimas. Lūdna, ir labai lūdna pasižiūrėjus į mūsų vaikučius. Nebegirdėti jų tarpusavy lietuvių kalbos. Nematyti tarp jų lietuviškų žaidimų. Viskas svetimta. Kas bus motina? Ar pagalvoti apie tai? Ar atvefel savo vaikelius padovanoti svetimams? Ar leisi jiems užmiršti savo ir savo tėvų žemę?

Motina, atmušk mano žodžius. Jei tu leisi savo vaikus pamiršti savo kalbą ir papročius, tai ir pati būsi jiems žuvusi. Šalinis jie nuo tavęs. Nepripažins, kad esi jų motina. Pasižiūrėkim į kitų tautų vaikus, jie kalbasi tarp savęs savo tėvų kalba, nors būtų ir čia gimę. Ar gi kitų tautų motinos yra labiau mylinčios savo vaikus, negu mūsų?

Kodel, pas juos taip o pas mus kitaip. Kiekvienas valstybės pareiža pritraukti daugiau žmonių savo pusėn.

Kiekviena valstybė ateivius traukia į savo mokyklas ir stengias išmesti iš galvos meilę jų gimtinei ir įkalti kad pamylėtų jų kraštą. Tas pat ir čia. Ir mes jų užtai negalime kaltinti. Bet kodel kitų tautų žmones nepaaiduoda bent taip lengvai, kodel jie gerbia labiau viską kas savo? Leidžia vaikučius tik į savo mokyklas. Nešmeičia mokyklų, nepurvina, taip kaip mes savo. Bet pa laikui. Mokeičiai ten yra ne mažesni, kaip nuo 8 ligi 10 ir daugiau milrėisų, bet jie supranta, jie nekeliu triukšmo, kaip tat mes darome. Kiek yra tokių žmonių, kurie neturi vaikų, arba nevedę yra, bet tuo reikalu, savo nuomones roiskia blogon pusėn. Kalba, šmeičia patys nežinodami ką, nes neturi tam mažiausio supratimo. Motina, tu privaiki neklausyti visų pašaliečių, praeivių. Tu viena turi žinoti į kokią mokyklą leidi savo vaikučius. Tu turi teisę ten neieiti įstikinti, kaip jie ten mokinami ir auklėjami. Jei pamatysi ką bloga, tu turi teisę tai kelti viešumon.

Kiti kalba, girdi, vaikai per daug dvi kalbos mokytis, jis nei vienos gerai nešmoks. Tai yra netiesa. Jūs pačios gerai žinote, kad vaikas daug greičiau kalbą ar kita ką išmoksta negu suaugęs žmogus. Gal pastebėjote, kad dauguma ypač iš turtingesnių brazilų leidžia savo vaikus į anglų, prancūzų, vokiečių mokyklas ir ten vaikai iš karto mokosi kokią kalbą. Kalba yra turtas. Svetimas kalbas mokėti tai yra gera, nadinga. Bet savo, gimtosios kalbos nemokėti, yra didžiausia gėda.

Kiekvienam apsišvietusiam žmogui nežiūrint kokios jis tautybės bus, jei prisipažinsi, (kaip kad jau dauguma iš mūsų tamsesnio jaunimo daro), kad esi pamiršęs savo kalbą, arba nenorįs jos daugiau žinoti, tai jis į tave pažiūrės, kaip į žemiausią žmogų. O jei bus dar ir išmintingas darbdavys, tai tokiam žmogui ir darbo neduos. Nes tokį žmogų negalima laikyti geru.

Štai vienas mano matytas atsitikimas São Paulo centre. Prekyvietė atneina ponis su tarnaitė prie vokiečio staloje kažkoko pirkti. Matyti ponis visomet ten pirkdavo, kad pardavėjas vedamas į krepį daiktus paklausė tarnaitės, kokios ji tautybės. (b. d.)

los gelmėse — prašnabzdėjo jis!

— Kodel tu taip kalbi? — virpan čiu balsu paklausė jina, pakeldama mešvasias akis, kuriose slėpėsi gražiausių jausmų, paslaptybę pasaulis...

— Aš nežinau, tik jaučiu tai, ką galima atvaizduoti laimingiausios sielos kalba.

— Šiandien aš matau, jaučiu, ir gyvenu tuomi, apie ka tiek kartų svajodavau kupinas ilgios ir troškimų...

Pažvelk aplinkui į nakties gaubiamą paveikslą! Tai jis, kurį piešdavo vaizduotės gelmėse gyvendamas toli, toli, ant Beržunos kranto, koris vandenis galingas Nemunas atnešdavo motinai jūrai. Su Beržunos vandeniu plaukdavo mano mintys, jausmai ir troškimai į tolimą mylimą jūrą, kurios krantas yra barstomas aukso gintaru ir kuriuo vaikščiodavo mylima tėvynės dukra — Bi-utė!

Čia glūdėje susikaupę Beržunos vandenų atneštos mano svajonės, troškimai ir norai vėrinuojami višpėjimais jautriausių jausmų.

Šiandieną su tavim aš garbinu tavyneš paveikslą, kuris amžiu gyveno, gyvena ir gyvens gražiausiomis spalvomis piešiamas ir jautriausiomis melodijomis apdainuojamas...

Birutės gimtinė, gintaro kraštas, legendų, pasakų, dainų šaltinis ir aš jame drauge su tavim kupinas džiaugsmo ir laimės matau jį realiai savo spalvose, kita kartą taip dažnai piešiamą vaizduotėje...

Jis nutylo ir giliai susimastė... Mėnulio šviesoje jina matė jo liūdną veidą, jo skausmu spindinčias akis, ku-

S. Paulo L. R. K. šv. Juozapo parapijos

KRONIKA.

Bažnytinės žinios.

Švento Antano bažnyčioje pas lietuvių parapijos kleboną rengiasi priimti moterystės sakramenta šie lietuviai:

1.) Juozas Alinauskas, Rokiškio miest. gyv. rua Sexta 19 (Ypiranga) su Mare Krutulyte, Alytaus par. gyven. Villa Alpina.

2.) Stefan Buk iš Lenkijos gyven. rua Aymores, 51 su Elena Tarasevičienute Jonavos parap. gyv. r. Aymores, 51.

3.) Adolfas Tarasevičius, Jonavos parap. gyv. r. Aymores, 51 su Ona Jarušonyte, iš Latvijos, gyv. r. Das Petunhas, 17.

4.) Marijonas Kulieša Upininkų — Veprų parap. gyv. r. Canuto Saraiva, 33 su Juze Žultauskaitė Kazokiškio par. gyv. Padre Raposo, 66, São Paulo

DĒMĖSIO!

Sekmadienį, vasario mėn. 5 dien. bažnyčioje S to Antonio do Pary bus viskupas, kuris pamaldoms pasibaigus nuo 1. val. birmavos (teiks sutvirtinimo sakramentus).

Norintieji birmavotis privalo išsiti kortelės, kurios bus išduodamos ketvirtadieniais ir šeštadieniais, nuo 6 iki 9 val. vakaro Šv. Antano bažnyčios raštinėj. Kortelės karnuos po du miliu.

Bus birmavojami visi kaip mažiausiai, taip dideli. Nuo 7 metų vaikai privalo atlikti išpažintį, o kurie dar neprileisti prie šv. Komunijos, bus ant greitųjų pamokoms ir prileisti.

Pageldinama, kad kūmai ir kūmos, taip pat būtų atlikę išpažintį. Išpažintin eiti gal 3, 4 ir 5 d. vasario, ryto nuo 6 val.

Klebonas.

AR JAU ATNAUJINAI PRENUMERATA?.. SKURINK, KITU BUDU NUSTOSI DAUG NAUJIE NU IR ĮVAIRENYBIU!

Apie Buridano asila ir dar ši bei ta.

Šiandien, galima sakyti, Buridano asilas yra žymiai garsesnis ir daugeliu žinomesnis, negu patis Buridonas. O iš tiesų, juk Buridano asilas niekuo nesiskyrė nuo kitų savo asiliškos veislės giminių, ir jei ne Buridanas, niekas jį būtų nekreipęs dėmesio. Tą asilą išskel Buridanas kurio pavardė atskirai nuo asilo beveik niekur neminama. Buridanas išskelė asilo vardą, bet ar asilas labai dėkojo už tai Buridaniui, — tai aš nežinau.

Prancūzų filosofas ir psichologas Buridanas, spręsdamas valios laisvės problemą, darė su asilu tokį mėginimą: jis padėjo tam asilui dvi kuokštes gražaus žalio, kvepiančio šieno atskirose vietose, kad tas asilas abi kuokštes išsyt pastebėtų. O asilas nesiryždamas prie kurios kuokštos eiti esti ir kurią palikti, stovėjo tarp jų, kol padvėse išbado.

Visiems žinoma, jog A. Dutkus sunkią duoną valgo pas Uckų; prie to retkarčiais tegadamas vieną kitą reišą «Trocedero» pokeliui. Taip pat visiems žinoma, jog Uckus gyvena iš turto (spaustuvės), kurią įgijo labai nesvari būdu — su Stankaičiu iškaulio iš «Lietuvos Žinių» raides «visuomenės švietimo reikalams» Stankaitis nupirko spausdinamąją mašiną ir kitus įrankius, o kad atskratyti Stankaičio, tai šį Uckus apskundė policijai kaip komunistą ir ištremdino. To dar maža, išviliojo iš Rutkauskienės pinigų neva priimdamas ją kompanione, bet visi žino, jog Rutkauskienė iš Uckaus nieko negavo ir negalės gauti, tik dar ką jos sūnūs veltui dirbo pas Uckų. Koks vardas tokiems žmonėms, kaip Uckus? — sukčius, apgavikas, provokatorius. Tai tu rėty gerai išsidėmėti jo gizelis A. Dutkus, jei pas jį yra bent kiek sąžinės, ypač tie darbininkai lietuviai, kurie Uckaus leidžiamą žurnalą perka, o tuo pačiu palaiko tą nesvarią kompaniją. Kiekvienas susipratęs darbininkas turi boikotuoti tą šutvę nepirkdamas jų šlamšto.

Beit grįžkime prie Buridano asilo. Kaip asilą išskel Buridanas, taip Uckų kelia jo gizelis Dutkus, nes Uckus yra

Laisvės... laisvės... laisvės!..

Vasaros naktis... Dangaus erdvėmis slinko kalnai pilkųjų debesų, kurių tarpkliaučs kartis nuo karto pasir dydavo tylus, sidaruo, pilnatis mėnulis ir ankė tai aukštai tviskančios skaitingos žvaigždės.

Menulio šviesos spinduliai, skros dani nakties tamsą piešė tylų, nuolaidų, smiltingą gintaro barstomą Lietuvos, jūros krantą, kuriuo slinko du jauni siluetai.

Tai buvo jie: jis ir jina ir jis — abu jauni nakties sparnų gaubiami ir jos melodijų ir paslaptybių liuliuojami.

Jie slinko pamažu kalbėdami sielos kalba ir gerėdamiesi nakties grožybėmis, kurias slėpė tėvynės gamta vasaros naktims žemele gaubiant.

Koja į koją smiltingu krantu tyliai pamažu slinko laimės kupini siluetai.

Galingos jūros bangos putodamos, šniokėdamos viena paskui kitą visu smarkumu ritosi į lygų smiltingą krantą ir čia, praradusios galią, pravokdavo nuapludamos dvi pėdsakų grandines.

Kairėj bangavo jūra, dešinėje lygiai paslaptingai niuvavo senas senas pušynas, kurio šešėliai nyko užianėjų bangų sukuryje...

— Ak naktis, paslaptinga naktis jį liks skaidri lyg žemėtingas mano sie-

riose žibėjo dvi tyros ašaros... Kodel jo skruostais riedėjo ašaros jina! neapropo, o jei ir suprato, paklausti ne drįso.

Slinko pamažu koja į koją giliai susimastę lyg kokiai giliai ir svarbia minėnai atsakymo beįškodami. Jis buvo nuiludęs ir tas viskas išplaukė iš vieno vientielio žodžio «Beržuna». Tai upės vardas. Sraunios ir gilios upės, kuri daug, daug matė linksmy ir liūdnu gyvenimo momentų. Beržunos vardas pažindė jame galingą srovę praetities prisiminimų.

Jis apie nieką nenorėjo šį momentą galvoti, nes buvo laimingas, bet praetities vaizdai voržės, pynėsi viens po kito lyg tos galingos jūrų bangos am žinai dainuojančios vieną ir tą pačią amžino laiko paslaptingą melodiją...

— Ak, Marytė! Gal tau nuostabu šiuo taip linksmu momentu matyti mano akys ašarą?.. Tai ašaros, gailios, tyros jaunos sielos ašaros, kuriose susikau, e džiaugsmas, laimė ir drauge didesni lūdesys, kuris įsikverbė prieš valią į jaunąją žirdį...

Štai aš čia laisvosios tėvynės pajūryje kupinas džiaugsmo ir laimės drauge su tavim nakties sparnų gaubiamas kvėpuoju laisvės oru. O tonai, mano gimtinėje ant Beržunos krantų iždėtis oaltojo erelio klaikios nelaisvės smaruo šlamės... Rodos dabar šiuo momentu girdžiu kaip bangos Beržunos vandenų šnabzdą apie sunkią, kupiną skausmų ir liūdesio brolių vergiją ir didį pasiilgimą laisvės; tos skaisčios laisvės, kokia gaubė plačius Lietuvos horizontus, kuomet juos, galingojo Lie-

tuvos liūto — Vytanto juodberis galėjo žaibais lankyti dviejų jūrų bangų plaukamus krantus... Laisvės!.. šaukia Beržunos, Neries, Gaujos, Ašmenos ir Merkiuo vandenų bangos, kurios neša į Laisvają Lietuvą pavergto krašto persekiojamų vaikų skausmą, liūdesį ir troškimus.

Jos kalba visai Laisvajai Lietuvai plaukdamos per plačias pievas, laukus ir miškus.

Laisvės, laisvės!.. kalba bangos Laisvos Lietuvos sodžiams, viensėdžiams kaimams, bažnytkiemiams, miesteliams ir miestams, kuriuose glūdi garsios praetities liūdininkų paveikslai. Laisvės, šnabzdą bangos pavergtųjų brolių lūpomis Laisvajai Lietuvai, kuri skina nepriklausomybės vaisius savystovų tautų šeimynoje.

Laisvės, laisvės!.. šnabzdą bangos laisvam piemenėliui Nemuno krantuose bandą gaunanėmiam ir simboliškų rageiliu savo sielos jausmus liejančiam.

Laisvės, laisvės, kalba vandenys mažiems, jauniems ir seniems žvejams, kurie laisvėje plačius tinklus tiesdami Nemune ir jūrųžėj braido.

Laisvės, laisvės, laisvės! brangios ir neapkaunujamos laisvės!.. šaukia pavergto priešo teriojamo krašto vandenys...

Laisvės, laisvės, laisvės! brangios ir neapkaunujamos laisvės!.. šaukia bangos jaunų bernelių lūpomis, kurie nyksta tamsiuose urvuose geležintais pančiais sukautyti.

Laisvės, kalba bangos lūpomis tu

(Pabaiga 4-tam pusl.)

beraštis, vos sukvejojasi su klaidomis savo pavardę. A. Dutkus badaudamas dirba pas Uckų darbininkų «labui», o Uckus jį

pašaliečiams vadina bukapročiu, nesu gebančiu ką nors įdomesnio parašyti ir tuo patiekia jo šunlapio tiražą, atseit kad Uckui daugiau variokų į kišenį įkristų. Ar A. Dutkus, anot Uckaus išties yra «bukaprotis» nesugebas nieko įdomesnio parašyti, ar iš Uckaus katilo pripilamas pilvas slopina jo jėgas, — tas pašaliečiui sunku spręsti. Bet faktas tikras, jog jiedviejų šunlapis kasdien blanksta, vis skystesnis ir skystesnis besirodo. Be šmeižimo niekuo nedėtų žmonių, teršimo visos lietuvių kolonijos vardo nieko ten nerasi. Tiesa, iš tokių žmonių nėra ko daugiau ir norėti. Kuo patys kvepia, tuo norėtų tepti ir visus. Tik jau nebėtoli ir greit ateis ta diena, kai Uckui užtrūks paskutinė karvutė. Žinoma, tada Uckus susirankios iš palovio senus korpalius ir imsis senojos amato — eis vyženų lopyti. Bet kas bus su jo bukapročiu gizelin A. Dutkum? Ar «meisteris» pagailės jo ir ims drauge? reikia paabejoti. Tarp padoresnių žmonių jam negalės būti vietos.

V. Kilpinaitis.

Pranešimai

Villos Bellos tėvų dėmesiai.

Šiuo pranešama Villos Bellos ir apylinkės vaikų tėvams, kad D. L. K. Vytauto mokykloje atsiderant antrai klasei, dar yra keletas laisvų vietų. Ta pačia proga pranešama tėvams, jog šie met žyminius mokestis prie stojamojo prašymo yra valdžios atšauktas.

Mokyklos Vedėja.

Vysk. M. Valančiaus vardo liet. pradžios mokykloje. Bon Retiro, pamokos prasideda nuo 1 d. vasario mėn.

Užrašymas vaikų kasdien nuo 6 iki 7½ val. vakaro. Rua Bandeirantes 92.

Mokytoja.

„LIETUVIS BRAZILIJŲ“ ISEIVIO DRĄGAS

Surengė **A. MAJUS.**

(tąsa XIV)

Aleijāo, m. slubumas, invalidiškas, paralyzius.
Aleijar, v. sužaloti, suparalyzuoti; — so, susižaloti.
Aleitar, v. žindyti, pienu maitinti, auginti.
Aleive, m. apkalbėjimas, apšmeižimas. Išdavimas, įdavimas, apgaulė.
Aleivsa mēnte, bdv. išdavikiškai, klastingai.
Aleivosia, f. išdavimas, įdavimas. neįstikimumas, klasta, apgaulė suktybė.
Aleivoso, adj. išdavikiškas, klastingas, suktas, neįstikimas.
Alemi, m. liaukonija.
Alem, adv. ir prep. už. anapus, be, ten; — d'isso, be to; — das suas forças, rirš savo jėgų; por ahí — ir taip toliau.
Alentamente, adv. drąsiai, pajėgiamai.
Alentado, adj. drąsus, pajėgus, narsus.
Alentar, v. tvirtintis, stiprinti, drąsinti.
Alento, m. atodūsis, kvapas, jėga, narsumas; os alentos, pl. arklio šner vės.
Leonado, adj. palias, gelsvas.
Alerta, f. atidžia, akylumas; adv. su atidžia, akyiai; estar alerta, būti akyliu, ramiai! (kariuomenėje).
Alertamente, adv. ramiai, su ati-

džia, akyiai.
Alertar, v. akinti laikytis ramiai, su atidžia.
Alestar, v. padaryti lengvu, laisvu; laikyti paruosta.
Aletria, f. smulkūs makaronai.
Alestreiro, m. smulkųjų makaronų vertelga.
Alewantadiço, adj. sukiles, revoliucijai nusiteikęs.
Alewantador, s. m. agitatorius, revoliucijos kėlėjas.
Alewantar, v. sukelti padaryti maištą.
Alface, salotė.
Alfafa, f. liucerna.
Alfaia, f. baldai, namų rakandai, mebliai.
Alfaiar, v. apstatyti baldais; pa- puošti.
Alfaiate, m. siuvėjas.
Alfandega, f. mutinė.
Alfange, m. kardas, kalavijas.
Alfarrabio, m. sena knyga.
Alfarrabista, m. senų knygų pirklys.
Alfarroba, f. švanto Jono duona.
Alfazema, f. levendra (augalas).
Alfoça, pramuštukas; išmuštas ženklas ant metalinio daikto.
Alfeire, m. galvijai, kiaulės.
Alfeiro, m. piemuos (galvijų ar kiaulių).
Alfeloia, f. saldainiai; saldainių dirbuvė.
Alfenim, m. marciponas; fig. išle-

pėlis.
Alferes, m. vėlavininkas, jaunesnis leitenantas.
Alfinetada, f. dūris su spilka.
Alfinete, m. spilka, sngutė.
Alfineteiro, m. spilkų pardavėjas.
Alfombra, f. kilimas, divonas.
Alforge, m. kelionės maišelis (rišamas prie balno); kelionės užkandis.
Alforjar, v. krauti į kelionės maišą.
Alforrar, v. rudai apdegti, (pav., kavos grūdus).
Alforria, f. vergo atleidimas; carta de —, atleidimo raštas; įgalavimas.
Alga, f. jūrų žolė.
Algalia, f. zondas, kateris (toks gydytojo įrankis įvedamas į šlapimo puslę).
Algar, s. m. ola, urvas, lindyne.
Algaravia, f. arabų kalba, žargonas.
Algaviar, v. daryti kalbą; kalbėti žargonu.
Algarismo, m. cifra, arabiškas skaitmuo.
Algaz, m. daktilė, daktilų polma.
Algazarra, f. rikšmas, rėkavimas, rykavimas.
Algebra, f. algebra.
Algebrico, adj. algebrinis, algebras.
Algemar, v. įdėti į pančius, supančiuoti.
Algemas, f. pl. pančiai (geležiniai).
Algerife, m. tinklas (žuvinimui).
Algibe, m. cisternė, baseinas vandeniui laikyti.

Algibebe, m. pirkliautojas senais rūbais.
Algiebeira, f. kišenius, moteriškas rankinis kapiukas.
Algido, adj. panašus į ledą, šaltas; febre algida, šurpulis.
Algodão, m. medvilnė.
Algodeiro, m. medvilnės krūmas; medvilnės prekiautojas.
Algoso, adj. gausus jūrų žolė.
Algoz, m. budelis, korikas.
Alguazil, m. pl. šikas, gaudikas, tarnas, bernas.
Alguem, pron. kažin kas, bet kas, kai kas.
Algidar, s. m. puodas, vaza; taurė.
Algum, pron. kažin koks, kai koks.
Algum-tanto, prep. apie, aplink, ką tokio; algume vez. kartais, kai kada.
Algueres, adv. kur nors, kur kitur.
Alhanar, v. lyginti; švelninti; palengvinti.
Alhemento, m. sąmonės trūkumas; silpnaprotystė; pakvaišimas.
Alheio, adj. svetimas, pašalinis; netinkamas; tolimas; laisvas; — de si, be atminties, pakvaišęs.
Alheio, s. m. kito nuosavibė.
Alho, m. česnakas.
Alia, adv. kitaip kitiškai, arba.
Alcantineiro, m. gudrus apgavikas.
Alicate, m. replės vielai nugnybti.
Alicerce, m. pamatas; pradžia.

(Bus daugiau).

Ivairenybės

Krokodilu per jūrą.

XX-asis amžius įvairių rekordų amžius. Štai vieno žvėryno krokodilu prižiūrėtojas sumanė paimti originaliausius rekordą. Pasidars medinę dėžę ir uždėjęs ant krokodilo nugaros, jis be jokio vairo perplaukė jūrą 200 kilometrų. Kelionė truko 12 val. 46 min. Šis įdomus ir nuostabus rekordas atliktas 400 metų krokodilu.

Vandenyno dugno paslaptys.

Viso pasaulio spauda paskolbė, kad Indijoj archeologams pavykė iškasti 25 akmenines lenteles, kurios esančios seniausios iš visų rastų rašytų dokumentų. Jose rašoma, kad prieš 13000 metų Ramiajame vandenyne paskendę dideli žemės plotai, kurių gyventojai buvo pasiekę aukštes civilizacijos laipsnį. Jie žinoję paraką, sąnaminuosius ginklus, oru lokiojamąsias mašinas, galinčias pakelti ligi 20 žmonių. Rašoma, jog buvęs išrastas nedidelis aparatas, kurio pagalba buvo galima momentaliai pakelti iš vienos vietos į antrą. Jei šios žinios tikros iš tiesų, tai nuostabi dalykai.

Kiniečių jau 474 milijonai

Nežiūrint į senai besitęsiančius naminius karus, revoliucijas ir ligų epidemijas, kiniečių skaičius ne tik kad nesumažėjo, bet gerokai padėjo. Naukino vyriausybės paskelbtais duomenimis, dabar Kinijos su Mandžiurija gyventojų skaičius siekia 474 milijonus žm. Pernai Kinijoje gyventojų buvo 449 milijonai. Taigi prieauglis labai spartus.

DEGTUKU KARALIAUS GUDRYBĖS.

Amerikiečiai sako, jei pavogiai dolejer — esi niekam netikęs žmogus; jei sugebėsi pasisavinti šimtą tūkstančių — esi pusėtinų gabumų žmogus; bet jeišu griebsi milijoną — tai esi genijus, kurį jau jokiū būdu nereikia bausti. Tas labai pasitvirtina degtukų karaliaus (Švedijos milijonieriaus Kreugerio) avantiuroje. Bngų revizijos firma Watherhouse, kuriai buvo pavesta patikrinti degtukų karaliaus įmones, maždaug jau užbaigė darbą ir pateikė labai įdomius davinčius. Viso buvo patikrinta 160 Kreugerio įmonių Europoje, Pietinėje ir Šiaurinėje Amerikoje. Nuo 1 dienos sausio 1918 m. Kreugeris gavo perleisti per savo rankas 1870 milijonų Švedų kronų. Iš tu-

pinigų jis išmokėjo palūkanų ir dividendų 668 milijonus, 432 milijonus sau pašiemė, o likusius 1710 milijonus sunaudėjo pirkiniai vertybės popierių, steigimui įmonių bei monopolijų.

Nuostoliai, kuriuos Kreugerio trustas tuočėjęs, neskaitant nuostolių per apgaviną, iki 1 dienos kovo perėitų metų siekė 985 milijonus. Laikė 14 metų, kurie buvo patikrinti, Kreugeris parodė 1179 milijonus kronų pelno, bet tikrenybėje gavęs tik 151 miūoną. Apgavinėjimai bei suktybės jau prasideda nuo 1916 metų.

Nežinia iki kiek būtų ejęs tas apgavimas, jei pats Kreugeris nebūtų nusisovęs. Bet iš kitos pusės amerikiečiai vėl sako, kad Kreugeris esąs buvęs perdudrus, kad nusiūauti.

Ir tikrai, komisija kuriai buvo pavesta iširti priežastis Kreugerio trusto sugriūvimo, 19 sausio gavo žinią, jog Ivaras Kreugeris esąs gyvas ir slapstosi Maskvoje.

Tas labai gali būti, nes Sovietų supratimu jis esąs didvyris, nes dirbęs prieš kapitalistinę tvėrką.

(Pradžia 3-čiam pusl.)

nekalbų aukų, kurios už šventus tautos idealus ir tėvynės meilę priešų kulčių buvo nukinti pačiame jaunystės pavasario žydėjime. Laisvės, laisvės už kurią mes žuvomel. šaukia pavergtame krašte didvyrių kapai, kuriuos naikina šventvagiška lenko atėjimo ranka ir niekina švenčiausias tautos relikvijas.

Laisvės, laisvės, šventos už gyvybę brangesnės laisvės! — kalba aplinkui gyvoji ir negyvoji ganta nakties sparnų gauaiama po žvaigždžių Lietuvos dangumi...

Laisvės, laisvės kalba amžino laiko praicitis, dabartis, ateitis ir viskas kas jame egzistavo, egzistuoja ir egzistuos šventame teisingame Sutvėrejo dēnyje...

Jis kalbėjo be nustojimo, be pabaigos duodamas laisvę į usmamui, kurie veržėsi minčių išsireiškimais.

Vėl tylu tarpe jų... Vėl gilus jausmas apėmė jų širdis.

Kairėj užė bangos, dešinėj buvo tylu, nes seną pušyną pavadavo smiltinokos kopos... Koja į koją tylėdami be žodžių giliai susimąstę lyg svarbiai minčiai atsakymo beįsėskodami slinko du jauni siluetai nakties sparnų gaubiami ir jos paslaptįbų lūliuojami.

Jie slinko pamažu smiltingu krančiu, klausydamį gyvos ir negyvos gamtos žnaždėslo — laisvės... laisvės... laisvės! Jonas Lazdūniotis.

Colligido por **A. MAJUS.**

Atidaryta vieša skaitykla.

Teko sužinoti, kad Lietuvių Š. gos. Brazilijoj iniciativa Lietuvių name r Bandedrautes, 92 nuo 26 d. lapkričio mėn. jau veikia vieša skaitykla. Skaitykla kol kas veikia tik šeštadieniais nuo 4 20 val. ir sekmadien. nuo 13 — 19 val. Tai labai sveikintinas žygis, nes São Paulo lietuviai iki šiam laikui neturėjo progos pasiskaityti laikraščių iš Lietuvos ir kitų pasaulio kraštų.

L. vis

DR. S. MEITIN.

Ultravioletiniai spinduliai.
(Diplomuotas Geidelbergo ir Rio universiteto.)
Priima: vidurinių, veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val vakar. susikalbama lietuviškai.
RUA BARÃO ITAPETINGA 37-a salas 8-9. T4-0715.

PINIGŲ KURSAS.

Litas	---	---	1\$640
Prancuozų frankas	---	---	\$538
Vok. markė	---	---	3\$251
Ital. lira	---	---	\$698
Doleris	---	---	13\$310
Crugvajaus pezas	---	---	6\$511
Argentinos pezas	---	---	3\$525
Anglų svaras	---	---	47\$485
Lenkų	---	---	1\$810

Dr. A. M. Kandia

Venerinių, vidurinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9 iki 11 v. ir nuo 3 iki 6 val.
Analizė ligoniams nemokama. persikėlė į rua Barão Itapetinga, 52. 3° andar, Telof. 40 218.

Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

LIET. „BRAZ.“

gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske,
- 2) José Paulino vaistinėj,
- 3) Prie pašto laiptų ir kampo,
- 4) Rusų vaistinėj Mokoje,

pas atskirus platintojus visuose miesto rajonuose ir „Liet. Braz.“ redakcijoj visomis dienomis.

„BERNARDO“

Vokiečių fotografijų įstaiga
Isteigta 1890 metais
Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinti, o taip pat su dažais.
Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.
ARTHUR SCHMIDT
Rua São Caetano, 111 (senas n.103)
S a o - P a u l o.

Geriausia ir patogiausia skelbtis „LIETUVIS BRAZILIJOS“

Jau keturi metai suėjo,

kaip „LIETUVIS BRAZILIJOS“

lanko netik S. Paulo lietuvius, bet ir tolimoje provincijoj gyvenančius fazendų darbininkus prijaunėjančius lietuvių. Per tris metus savo gyvavimo, jis spėjo sustiprėti ir atsistoti pirmoj vietoj lietuviškos kolonijos reikalų gynime.

Įžengdamas į 4-sius metus „Lietuvis Brazilijoj“ žada ir gi savo skaitytojams tiesti įdomiausių ir naudingiausių žinių iš visų pasaulio kraštų. Todėl kiekvieno lietuvių pareiga stoti į mūsų eilę. Kodėl? Todėl, kad „Liet. Brazilijoj“ yra rimčiausias, didžiausias, nepolitinis, lietuviškos minties laikraštis, beto yra pigiausias, nes Brazilijoj kaštuoja tik 10\$000 metams, 6\$ pusei metų ir atskiriems mėnesiams po 1\$. Užsieny — metams 20\$, pusei metų 12\$.

Metiniai skaitytojai gauna dovanų gražių lietuviškų žurnalų.

ADRESAS:

„LIETUVIS BRAZILIJOS“ Caixa postal, 1764 SÃO PAULO

RŪKANTIEJI!

Turite suprasti, kaip sveika ir malonu yra rūkyti papirosai su vata pagamintomis gilzėmis. Vata apvalo dūmą nuo nikotino ir kitų kenksmingų žmogaus organizmui priemaišų.

Geriausias tos rūšies gilzes galite gauti tik pas mus ir už labai pigią kainą: 100 št. 600 rs. 1000 št. 4\$500. Papirosams kimėti mašinėlės 1\$000; geriausio Paryžiaus rūkomo popelio 100 knygučių pokelis 12\$000. Siunčiame ir į interiorą. Pamėginkite ir isitikinsite!

CASA GENI

SÃO PAULO Rua São Caetano, 208

Už apinokamus skelbimus redakcija ir administracija neatsako.

Laboratorija

MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio smegenų kraujo šlapumo ir išmatų). Tikras ir geras.

DR. A. KANDIA IR M. KOGAN.

persikėlė į Rua Barão Itapetinga 52. 3 aukštus. Telef 4-0218

SKAITYKITE IR PLATINKITE

„LIETUVIS BRAZILIJOS“

JIS GERIAUSIAS PATARĖJAS IR DRAUGAS VISUOSE TAMSTOS DALYKUOSE.

Per „Mūsų Vilnių“ i sostine Vilnių!

Nėra Lietuvoje kito tokio žurnalo, kuris eity kas 10 dienu gražus didelio formato, yra tik vienas žurnalas „MŪSŲ VILNIUS“.

„MŪSŲ VILNIUS“ eina Vilniaus reikalus, rašo kuo plačiausiai Vilniaus vadavimo reikalais, deda daug gražių iliustracijų iš Paverptosios ir Laisvosios Lietuvos. Jis atsidėjęs seka Amerikos ir kitų kraštų lietuvių gyvenimą.

„MŪSŲ VILNIUS“ punktualus žurnalas. Jis pasirodo kiekvieną 10, 20 ir 30 dieną kiekvieno mėnesio.

„MŪSŲ VILNIUJE“ bendradarbiauja žymesniai lietuvių publicistai, rašytojai, poetai. Redaguoja V. Uždavinys.

„MŪSŲ VILNIUS“ eina tvirtais žingsniais šeštus metus. Jame rasite gražiausias medžiagas, gražiausių straipsnių, gražiausių iliustracijų, visiems artimų minčių.

„MŪSŲ VILNIUS“ pigus žurnalas. Metams kainuoja 5 litai, pusmečiui — 3 litai. Užsieniouose — 15 litų metams.

Vieną numerį gausite nemokamai susipažinti. Kas surinks 6 prenumeratas, tas septintą gaus nemokamai.

Raykite šiuo adresu: Kaunas Duonelaičio g. 9a. Telf. 10 88.

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 2 — 6 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(kampus Boa Vista ir 25 d. Março)

2 andar, salas 4 e 5 Tel. 2-5068 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. app. 4. (kertė rua Santa Ephigenia) Tel. 4 0316

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v.

Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidurinių ir psichinių

Laboratorija: tyrimas šlapumo, kraujo, mikrobu ir t. t...

PIGIAUSIAS IR GREICIAUSIAS susisiektis tik agencija

„HAMBURGO“

Laiwokortės, vyzos į visas šalis. Parūpinama šamados iš Europos į Braziliją. Par duodama žemė sklypais ir alkeriais mieste ir provincijoj.

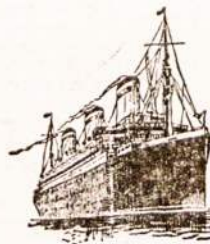
Sąžiningas ir greitas patarnavimas visomis informacijomis. Interiore atsakinėjame ir raštu.

São Paulo, L-go S-ta Ephigenia 13,

Tel. 4-1152. Caixa postal 3272.

Atidaryta kasdien nuo 8 — 6½ v. v. Šventad. uždaryta.

Kalba lietuviškai.

Pasto dėžutė

Redakcijoj yra laišku:

Registruoti: P. Beleckui, E. Rainytė
V. Valantinas, K. Idzelis, M. Juravliūnas
D. Plentas, A. Sventnickas.
Paprasti: O. Mikučiūnienė, V. Stra-
znickas, A. Audickas, V. Mirutavičius,
B. Skuja, M. Lavnickas, D. Danilevi-
čiutei, F. Diedrikas, J. Kalirio, J. Jur-
kovičius, A. Dukačičius, V. Bučinskas,
B. Gaidamavičius, E. Jonaitienė, K. Lau-
cius, P. Paunksnis, V. Dankys, A. Nar-
kus, J. Maenas, S. Peleckaitė, V. Gu-
dliauskui, J. Masiuliu, P. Šablevičius.

Lietuviška

VALGYKLA
Pietūs

1\$000 — 1\$500 — 2\$000 mėnesiniai
sulys susitarimo.
Ten pat priimami pensionistai.
Rua Bandeirantes 92.
Lietuvių Namų šeiminkė.

VILLA ZELINA

TAUTIEČIAI! Ar ne geriau pirkti žemes sklypus ten, kur jau yra apstovyvenė didelis skaičius jūsų tautiečių? Vieta labai graži, aukšta, sveikas oras, elektros sūsieta ir labai patogus susisiekimas tramvajum Villa Prudente, 32 ir traukiniu S.P.R. stotis Ypiranga. Parduodama ilgam išsimokėjimui be nuosimčių nuo 35 milreisy į mėnesį. Jais pat parduoda pieus namai. Nepa-
tinkait atvažiuoti - įsitikinsit! Kreiptis: šešiomis dienomis nuo 12 iki 2 val.
IRRAÇA ANTONIO PIADO, 3. Sekmadieniais ir šventadieniais -
AV. ZELINA, 33 - H. HORKISCHKO.

Didžiausia ir geriau pastatyta São Paule šoferių mokykla

IRMĖOS GRAGNANO

vedama inžinieriaus techniko Carmo Gragnano.

Pamokos dieną ir vakarais.

Už mokslą ir šoferio dokumentus mokėjimo sąlygos labai prieinamos.

Centralinė raštinė (Escritorio central)
Rua Anhangabahu, 137 - S. Paulo.

Kas nori suprasti modernioji Lietuvos ir užsienio gyvenimą, kas nori žinoti naujausias žinias iš literatūros, meno, mokslo ir visuomenės gyvenimo?
Kas nori matyti naujausių meno kūrinių reprodukcijas ir geriausių mūsų fotografų vaizdus? —
Tas turi užsiprenumeruoti ir skaityti literatūros, meno, mokslo visuomenės, kino ir sporto iliustruotą savaitinį žurnalą

„Naujaja Romuva“

„Naujaja Romuva“ redaguoja J. Keluotis.

Metams ji kaštuoja tik 24 lit., moksleiviams 25% nuolaidos, t. y. 16 lit., pusei metų — 9 lit.

Visi, kurie norite tapti inteligentais ir kurie mylite gyvenimą, — prenumerokite šį žurnalą. Jei vienas neišgalite jo išrašyti, tai du, trys susidėję, tą padarysite.

Kas surinks 6 «N. Romuvos» prenumeratorius — septintą gaus veltui.

Be to, kas užsisakys «N. Romuva» 1933 metams iki 1934. I/1 d., tie gaus žinomą dailininko A. Šepečio gražų ir didelį D. L. K. Kęstučio paveikslą

Užsakymus ir pinigus siųskite šiuo adresu:

«N. Romuvos» Adminis racijai, Kaunas, Laisvės al. 31 b.
Lithuania.

VILNIUS==mūsų širdis

Laivakortės į Lietuva ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

Laivų išėjimas į Europą
Olympier — — 28. 1 33
Bage — — — 12. 2 33
Pionier — — — 13. 2 33

Kainos pigios.

Parduodame laivakortes pigiausiomis negu kur kitur kainomis. Duodame patarimų visais išievybės klausimais. Negalintiems atvykti į São Paulo į užklausimus atsakome raštu. Rašyt galima lietuviškai arba kuria nors kita kalba.

Perkame ir parduodame dolerius ir kitą svetimą valiutą geriausiomis kainomis. Šamados. Pataravimas greitas ir sąžiningas.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA įkurta 1900 m.

Rua Mauá 207, kampas rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai įstaiga atidara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

Kas ieškote!

Sveiku ir gražių pramogų ir norite linksmai praleisti laiką, neužmirškite, kad š. m. vasario mėn. 4 d., šeštadienį São Caetano, rua Rio Branco, 45, salėje „Ideal“ Rusų artistų trupė rengia didelį

KONCERTA-BALIŲ.

Programoje: 1. Labai graži drama «Aš turiu mirti», 2. Dainos, baletas, muzikali dalis ir t. p.

Po to — šokiai, skrajojantis paštas, konfeti, serpentinas, gelių šobis ir t. t. iki ryto.
Pradžia 9 val. vakaro.

Bilietų kaina 2\$000, kurie bus pardavinėjami prie įėjimo.

Rengėjai.

Prancūzu Navigacijos Kompanija SUD ATLANTIQUE — CHARGEURS REUNIS.

Išėjimas greitųjų laivų.

IŠ SANTOS Į PIETUS

IŠ SANTOS Į EUROPA

Eube'e — — C. R. 28 Sausio	Massilia — — S. A. 24 Vasario
Massilia — — S. A. 17 Vasario	Groix — — C. R. 26 Vasario
Groix — — C. P. 10 Vasario	Jamaïque — — C. R. 15 Kovo
Jamaïque — — C. R. 25 Vasario	Lipari — — C. R. 3 Balan.

Daroma šamados iš Lietuvos 3 kl. paprasta, 3 kl. su kabina ir 3 kl. pagerinta.

AGENTAI:

S. PAULO

SANTOS

Cia Comercial e Maritima
Praça Ramos de Azevedo 9.

Cia Chargeurs Reunis
Rua 15 de Novembro, 186.